

Regionaal en landelijk instrumentarium bij escalatieladder ('gereedschapskist')

Wat is de gereedschapskist?

- In de gezamenlijke strategie tegen het coronavirus staat de regionale aanpak centraal.
- Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de zogeheten escalatieladder om de situatie in regio's in te schalen naar *'waakzaam'*, *'zorgelijk'* en *'ernstig'*
- De inschalingsniveaus op de escalatieladder dienen als hulpmiddel om met elkaar komen tot een proportioneel maatregelenpakket te komen.
- Het is geen automatisme is om maatregelen op- of af te schalen bij het wijzigen van het inschalingsniveau. Elke regio is anders en dit vergt maatwerk. Er kan hierbij ter indicatie gekeken worden naar maatregelen uit de gereedschapskist.
- Om het besluitvormingsproces te ondersteunen is er in de afgelopen periode gewerkt aan een gereedschapskist waarin een aantal potentiële regionale en landelijke maatregelen is opgenomen.
- De maatregelen in de gereedschapskist zijn niet uitputtend, maar beogen een beeld te geven van het spectrum van mogelijke regionale en landelijke maatregelen waaraan per doel gedacht kan worden. De lijst heeft dus nadrukkelijk een functie als hulpmiddel.
- Het betreft een eerste versie van de gereedschapskist. De komende periode wordt deze doorontwikkeld. De status zal echter blijven dat een optionele set aan maatregelen is ter ondersteuning van besluitvorming.

Referentiekader aanvullende maatregelen

- Welke overwegingen zijn van belang bij het nemen van aanvullende maatregelen (afwegingskader MCC, d.d. 9 juni)?
- **Samengevat:** "maatregelen moeten een zo **groot** mogelijke impact hebben op de **verspreiding van het virus**, met zo **min** mogelijk impact op de **economie en samenleving**".
- **Overwegingen:**
 1. Invloed van maatregel op de **beheersing van het virus** op basis van:
 - a. het besmettingseffect;
 - b. de verwachte naleving;
 - c. het gevaar na besmetting;
 - d. het beslag op publieke ruimte;
 - e. het beslag op publieke gezondheidsbeschermingsmiddelen.
 2. **Maatschappelijke impact** van een maatregel op basis van:
 - a. het welbevinden (curatieve zorgverlening, levensstijl, sociale contacten en psychische effecten);
 - b. de leefomgeving (kwaliteit van wonen, veiligheidseffecten en milieueffecten);
 - c. de sociale cohesie
 3. Impact van een maatregel op **economische indicatoren** op:
 - a. de korte termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën);
 - b. de lange termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën);

N.B. De volgende zaken zijn **belangrijke aandachtspunten** voor het nemen van aanvullende maatregelen: *uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, uitlegbaarheid* (onderling consistent, voorspelbaar e.d.) en er is oog voor de *consequenties (financieel, capaciteit)* in specifieke sectoren en bij uitvoerende instanties.

Regionaal Instrumentarium - I

Aanvullende maatregelen

N.B. Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

N.B. Bij maatregelen kan er een uitzondering worden gemaakt voor vitale beroepen wanneer dat aan de orde is.

1. Ten behoeve van de naleving van de basisregels:

Vanaf waakzaam:

- ondernemingen, zorg(instellingen) helpen bij de implementatie van de basisregels op locatie (bijv. door GGD, een arbeidshygiënist of deskundige infectieziektebestrijding);
- dialoog met "stakeholders" t.b.v. bewustwording en draagvlak;
- doelgroepcommunicatie (w.o. kwetsbaren en jongeren);
- crowd control-maatregelen ten behoeve van de naleving van de basisregels in de openbare ruimte (incl. communicatie over social distancing).
- in dialoog over naleving van protocollen van horeca en brancheorganisaties;
- inzet van extra handhavingscapaciteit op naleving basisregels; \tijdelijk sluiting van locaties bij constatering bronbesmetting;
- tijdelijk sluiting van locaties bij constatering bronbesmetting;

Vanaf zorgelijk:

- controleren en sanctioneren (boete) bij *non-compliant* (niet naleven van de basisregels) ondernemingen, zorginstellingen en burgers;
- tijdelijk sluiten van ondernemingen bij excessen (niet naleven van de basisregels);
- steekproefsgewijze controle van de quarantaineverplichting;
- vergunningsplicht aanscherpen voor (grootschalige) evenementen/bijeenkomsten

N.B. Maatregelen vanaf **zorgelijk** zijn veelal generieke maatregelen, maatregelen met een grote impact of maatregelen met een bovenregionale uitstraling. In dat geval worden deze maatregelen na afstemming tussen Rijk en regio genomen - of nadat het Rijk is geïnformeerd - en worden desbetreffende departementen hierbij betrokken.

2. Ter beperking van het aantal contactmomenten:

Regionaal Instrumentarium – II

Aanvullende maatregelen

N.B. Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

N.B. Bij maatregelen kan er een uitzondering worden gemaakt voor vitale beroepen wanneer dat aan de orde is.

3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:

Vanaf *waakzaam*:

- kwetsbare personen adviseren drukke plekken en de spits in het openbaar vervoer te mijden;
- aanbieden online alternatieven voor diensten, activiteiten en evenementen (i.o.m. brancheorganisaties);
- introduceren van winkeltijden voor kwetsbare doelgroepen (i.o.m. brancheorganisaties);
- verbeteren van toegang tot testmogelijkheden voor kwetsbaren;

Vanaf *zorgelijk*:

- adviseren om noodopvang voor kinderen in zeer kwetsbare situaties te organiseren;
- adviseren om (thuis)bezoek en sociaal contact te beperken;
- adviseren over triage (checkgesprek) en registratie bij bezoek en/of bezoekbeperking bij zorginstellingen;
- adviseren om dagbestedingsgroepen te verkleinen of te scheiden;
- adviseren over (preventief) testen van bewoners van verpleeghuizen en zorgmedewerkers;
- adviseren over (preventieve) persoonlijke beschermingsmiddelen voor zorgmedewerkers.

Vanaf *ernstig*:

- verdergaande beperkingen opleggen aan bezoekers van zorginstellingen.

4. Ten behoeve van het **beperken van nieuwe introductie**

- maatregelen na afstemming tussen Rijk en regio genomen - of nadat maatregelen geïnformeerd - en worden desbetreffende departementen
- maatregelen gericht op voorkomen van clusteruitbraken onder seizoenarbeiders of in andere hoog risicosectoren;

Vanaf *zorgelijk*:

- 5 ▪ preventieve maatregelen gericht op in en uitgaande toeristen, zoals ontmoediging aan de grens (bijv. regio Antwerpen)

Vanaf *ernstig*:

- publiek oproepen om een regio alleen voor noodzakelijke bezoeken in te reizen;

Landelijk Instrumentarium Aanvullende maatregelen

1. Ten behoeve van de naleving van de basisregels:

Vanaf waakzaam:

- landelijke doelgroepencommunicatie
- introduceren van reserverings-, triage- en placeringsverplichting.
- sluiting (herstelperiode) opleggen van max. 14 dagen bij constatering van bronbesmetting door GGD bij recreatieve instellingen (bijv. horeca, pretparken, enz.) op;
- werkgevers en ondernemers aanspreken op hun verantwoordelijkheden;
- implementatie van de basisregels en algemene hygiënemaatregelen op locatie;
- sluiting van discotheken en nachtclubs (dansgelegenheden);
- verbod op het in groepsverband geforceerd verheffen van de stem;

N.B. Maatregelen worden afgestemd tussen Rijk en regio en worden met betrokkenheid van desbetreffende departementen genomen en betrokken gemeenten.

N.B. Bij maatregelen kan er een uitzondering worden gemaakt voor vitale beroepen wanneer dat aan de orde is.

2. Ter beperking van het aantal contactmomenten:

Vanaf waakzaam:

- adviseren om zoveel mogelijk thuis te werken;
- adviseren om drukte te vermijden;

Landelijk Instrumentarium Aanvullende maatregelen

3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:

Vanaf waakzaam:

- kwetsbare personen adviseren drukke plekken en de spits in het openbaar vervoer te mijden
- introduceren van winkeltijden voor kwetsbare doelgroepen;
- verbeteren van toegang tot testmogelijkheden voor kwetsbaren;
- adviseren om (thuis)bezoek en sociaal contact te beperken;

Vanaf zorgelijk:

- adviseren over triage (checkgesprek), registratie bij bezoek en/of bezoekbeperking bij zorginstellingen;
- adviseren om dagbestedingsgroepen te verkleinen of te scheiden.
- adviseren over (preventieve) persoonlijke beschermingsmiddelen voor zorgmedewerkers

Vanaf ernstig:

- verdergaande beperkingen opleggen aan bezoekers van verpleeghuizen.
- adviseren over (preventief) testen van bewoners van verpleeghuizen en zorgmedewerkers;

4. Ten behoeve van het beperken van **nieuwe introductie** van het virus:

Vanaf waakzaam:

- 7
 - preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders of andere hoog risicosectoren
 - vrijwillig testen op luchthavens

N.B. Maatregelen worden afgestemd tussen Rijk en regio en worden met betrokkenheid van desbetreffende departementen genomen en betrokken gemeenten.

N.B. Bij maatregelen kan er een uitzondering worden gemaakt voor vitale beroepen wanneer dat aan de orde is.